

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН
України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10)
КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ГЛУХИХ ДІТЕЙ**

ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ

6-7 класи

Укладач: **Шевченко Володимир
Миколайович**, к.п.н., старший науковий
співробітник лабораторії сурдопедагогіки
Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

Київ – 2015

**6 клас (3 год. на тиждень)
Трудове навчання (хлопці)**

Технологія виготовлення виробів із тонколистового металу та дроту

Тематичний план

№ п/п	Розділ і тема	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	56
1.	Розділ 1. Основи матеріалознавства	(6)
	Тема 1.1. Види та призначення конструкційних матеріалів. Тонколистовий метал та дріт	6
2.	Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із тонколистового металу та дроту	(38)
	Тема 2.1. Процес розмічання заготовок на листовому металі	8
	Тема 2.2. Процес різання та обпилювання деталей із тонколистового металу	6
	Тема 2.3. Способи з'єднання деталей із тонколистового металу	6
	Тема 2.4. Процес вирівнювання, розмічання, різання та виготовлення виробів із дроту	10
	Тема 2.5. Оздоблення виробів із тонколистового металу та дроту	8
3.	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	(10)
	Тема 3.1. Механізми і машини. Свердлильний верстат	6
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	4
4.	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	(2)
	Тема 4.1. Гігієна житла	2
	Варіативна складова	46
5.	Варіативний модуль	23
6.	Варіативний модуль	23
7.	Резерв часу	3
	Разом	105

Вказана кількість навчальних годин є орієнтовною, може змінюватися у відповідності до діючих Типових навчальних планів. Кількість годин на вивчення тем визначає вчитель з міркувань доцільності у кожному класі.

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Розділ 1. Основи матеріалознавства	
	Тема 1.1. Види та призначення конструкційних матеріалів. Тонколистовий метал та дріт Поняття про виготовлення тонколистового металу на прокатних станах та його властивості. Види тонколистового металу (фольга, жерсть, покрівельна сталь).	Учень: характеризує способи виготовлення тонколистового металу та його властивості; розпізнає види тонколистового металу, способи виготовлення;

	<p>Застосування тонколистового металу в різних галузях господарства.</p> <p>Поняття про виготовлення та властивості дроту. Види дроту (мідний, алюмінієвий, сталевий), його застосування</p>	<p><i>характеризує</i> види та застосування тонколистового металу; процес виготовлення дроту; <i>називає</i> види і властивості дроту. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
2.	Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із тонколистового металу та дроту	
	<p>Тема 2.1. Процес розмічання заготовок на листовому металі</p> <p>Графічні зображення. Основні лінії на кресленні, нанесення розмірів, масштаб. Розгортка виробу. Читання графічних зображень.</p> <p>Послідовність виготовлення виробу. Поняття про базову лінію. Прийоми розмічання заготовки виробу на тонколистовому металі. Інструменти для вимірювання та розмітки (слюсарна лінійка, слюсарний кутник, рисувалка, розмічальний циркуль, кернер).</p> <p>Підготовчі роботи до розмічання. Правлення заготовки. Інструменти та пристосування для правлення тонколистового металу (правильний інструмент, правильна плита, ковадло, слюсарні лещата, киянок, звичайні слюсарні та спеціальні молотки, гладилки).</p> <p>. Припуски на обробку та правила економного використання тонколистового металу.</p> <p>Виконання розмітки заготовки на тонколистовому металі</p>	<p>Учень: <i>розпізнає</i> типи ліній; <i>характеризує</i> поняття креслення; <i>читає</i> графічні зображення; <i>розрізняє</i> розгортки простих геометричних тіл; <i>обґрунтовує</i> необхідність використання базової лінії; економного використання тонколистового металу; <i>пояснює</i> послідовність виконання розмітки; <i>називає</i> інструменти для правлення та розмічання; <i>виконує</i> розмічання деталей на заготовці. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 2.2. Процес різання та обпилювання деталей із тонколистового металу</p> <p>Послідовність виготовлення деталей виробу з тонколистового металу. Прийоми різання тонколистового металу ручними ножицями, їх будова і принцип роботи. Види ножиць.</p> <p>Напилки, їх будова, прийоми обпилювання деталей із тонколистового металу</p>	<p>Учень: <i>виконує</i> різання тонколистового металу з дотриманням прийомів безпечної праці; <i>називає</i> напилки, їх будову; <i>застосовує</i> прийоми роботи напилками; <i>визначає</i> послідовність виготовлення деталей з тонколистового металу. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 2.3. Способи з'єднання деталей із тонколистового металу</p> <p>Види з'єднань деталей із тонколистового металу. Прийоми з'єднання деталей виробу однофальцевим швом. Інструмент та пристосування. З'єднання деталей виробу на заклепках. Види і призначення заклепок, інструмент та прийоми з'єднання</p>	<p>Учень: <i>розрізняє</i> способи з'єднання тонколистового металу; <i>виконує</i> з'єднання деталей однофальцевим швом і заклепками Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 2.4. Процес вирівнювання, розмічання, різання та виготовлення виробів із дроту</p>	<p>Учень: <i>виконує</i> вирівнювання дроту;</p>

	<p>Вирівнювання та підготовка дроту до розмічання й обробки. Прийоми розмічання заготовок із дроту. Інструменти для різання дроту (кусачки, кусачки-бокореізи, пасатижі, лещата). Прийоми різання різних видів дроту. Гнуття дроту. Інструменти для гнуття дроту (плоскогубці, круглогубці) Виготовлення виробу із дроту</p>	<p><i>застосовує</i> прийоми вимірювання та розмічання дроту; <i>називає</i> інструменти для різання дроту; пристосування для гнуття дроту; <i>виконує</i> різання та гнуття дроту; <i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 2.5. Оздоблення виробів із тонколистового металу та дроту Види оздоблення. Підготовка виробів до оздоблення. Шліфування. Відомості про антикорозійні матеріали. Прийоми оздоблення виробів із тонколистового металу та дроту</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> процес підготовки виробу до оздоблення; <i>здійснює</i> оздоблення металевих поверхонь. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	Ознайомлення з професіями: слюсаря, жерстяника, покрівельника тощо	
	Орієнтовний перелік об'єктів праці: підвіски для рам, коробочка для дрібних деталей, совок, декоративні квіти, головоломки з дроту, іграшки для новорічної ялинки, підставки для паяльника, кашпо, декоративний свічник тощо	
3.	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	
	<p>Тема 3.1. Машини і механізми. Свердлильний верстат Поняття про механізми і машини, їх призначення. Механізми передавання і перетворення руху. Ведуча і ведена деталі в механізмі. Передавальне число. Види з'єднань деталей: рухомі й нерухомі, рознімні й не рознімні. Свердлильний верстат. Призначення і будова.</p>	<p>Учень: <i>називає і розрізняє</i> види з'єднань деталей; <i>характеризує</i> механізми передавання і перетворення руху; <i>розпізнає</i> ведучі та ведені деталі; <i>характеризує</i> передавальне число; <i>пояснює</i> призначення свердлильного верстата; <i>називає</i> основні частини свердлильного верстата; <i>дотримується</i> безпечних прийомів керування верстатом. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод комбінування. Інформаційні джерела. Пошук інформації (за варіативним модулем)</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> метод комбінування; <i>називає</i> інформаційні джерела; <i>виконує</i> пошук інформації; <i>застосовує</i> метод комбінування. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
4.	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	
	<p>Тема 4.1. Гігієна житла Значення гігієни житла в житті родини. Прибирання житла. Послідовність дій під час</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> значення гігієни житла; <i>визначає</i> послідовність дій під час</p>

<p>прибирання житла. Миючі засоби та інструменти для прибирання житла. Догляд за меблями (м'якими та корпусними). Засоби для чищення м'яких меблів і догляду за корпусними меблями. Особливості догляду за побутовою відеотехнікою, скляними та дзеркальними поверхнями. Побутова техніка для прибирання житла (пилосос, парові швабри, миючі пилососи, парогенератори тощо). Особливості користування побутовою технікою для прибирання житла</p>	<p>прибирання житла; <i>називає</i> інструменти, побутову техніку й миючі засоби для прибирання житла; <i>визначає</i> засоби для догляду за побутовою відеотехнікою; <i>читає</i> паспортні дані побутової техніки. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
--	---

**6 клас (3 год. на тиждень)
Трудове навчання (дівчата)**

Технологія виготовлення вишитих виробів

Тематичний план

№ п/п	Розділ і тема	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	56
1.	<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(10)
	Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Текстильні матеріали рослинного походження	6
	Тема 1.2. Властивості текстильних матеріалів	4
2.	<i>Розділ 2. Технологія виготовлення вишитих виробів</i>	(34)
	Тема 2.1. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва	6
	Тема 2.2. Основи побудови композиції у вишивці	8
	Тема 2.3. Процес виготовлення вишитого виробу	20
3.	<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(10)
	Тема 3.1. Машини і механізми. Швейна машина	6
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	4
4.	<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(2)
	Тема 4.1. Гігієна житла	2
	Варіативна складова	46
5.	Варіативний модуль	23
6.	Варіативний модуль	23
7.	<i>Резерв часу</i>	3
	Разом:	105

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	

	<p>Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Текстильні матеріали рослинного походження Види конструкційних матеріалів. Натуральні волокна рослинного походження. Бавовняні, лляні тканини. Способи їх отримання. Полотняне переплетення ниток у тканинах</p>	<p>Учениця: називає різні види конструкційних матеріалів; розрізняє текстильні матеріали рослинного походження; пояснює способи отримання бавовняних, лляних тканин. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 1.2. Властивості текстильних матеріалів Властивості текстильних матеріалів рослинного походження: геометричні, оптичні, механічні, технологічні, гігієнічні. Тканини для виготовлення вишитих виробів. Асортимент тканин і ниток для вишивання. Особливості вибору тканини і ниток для виготовлення вишитих виробів</p>	<p>Учениця: досліджує властивості текстильних матеріалів рослинного походження; характеризує особливості тканин і ниток для вишивання; обґрунтовує вибір матеріалів для виготовлення вишитих виробів. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
2.	Розділ 2. Технологія виготовлення вишитих виробів	
	<p>Тема 2.1. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва Традиційні види рукоділля і декоративно-ужиткового мистецтва. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва. Види вишитих виробів. Регіональні особливості оздоблення виробів вишивкою. Знаки і символи в українській вишивці (сонця, води, берегині, продовження життя тощо)</p>	<p>Учениця: розрізняє види декоративно-ужиткового мистецтва; характеризує вишивку як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва; розрізняє поняття «вишивка» і «вишивання»; пояснює значення знаків і символів в українській вишивці; аналізує особливості традиційної вишивки свого етнографічного регіону. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 2.2. Основи побудови композиції у вишивці Орнамент. Види орнаментів. Рапорт. Композиція вишивки. Кольори у вишивці. Символічне значення кольору в українській вишивці. Поєднання в композиції вишивки візерунка, кольорової гами, технік вишивання, фактури матеріалу. Стилзація реальних форм. Ескіз візерунка для вишивання. Збільшення і зменшення візерунка для вишивання</p>	<p>Учениця: називає основні види орнаментів; визначає рапорт на орнаменті; характеризує поєднання в композиції вишивки візерунка, кольорової гами, різних технік вишивання та фактури матеріалу; пояснює прийоми стилзації реальних форм; виконує ескіз візерунка для вишивання. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 2.3. Процес виготовлення вишитого виробу Види вишивальних швів: поверхнево-нашивні («штапівка», «хрестик», «занизування» тощо) та</p>	<p>Учениця: розрізняє види вишивальних швів: поверхнево-нашивні, прозорі техніки вишивання, лічильні та вільні види</p>

<p>прозорі (мережка: «одинарний прутик», «подвійний прутик», «роздільний прутик»).</p> <p>Лічильна гладь (пряма, коса, качалочки) та вільна гладь (художня, декоративна, біла).</p> <p>Графічне зображення швів.</p> <p>Інструменти та пристосування для вишивання.</p> <p>Послідовність виконання вишивальних швів: «штапівка», «козлик», «оксамитовий», «хрестик», «качалочки», «гладь» тощо.</p> <p>Вибір виробу та візерунка для вишивання.</p> <p>Визначення місця розташування візерунка на виробі. Економне використання тканини.</p> <p>Способи перенесення візерунка вишивки на тканину.</p> <p>Способи обробки краю виробу (петельний шов, торочки тощо).</p> <p>Послідовність підготовки та виготовлення вишитого виробу: вибір тканини, ниток, інструментів і пристосувань для вишивання; розмічання та перенесення візерунка на тканину;</p> <p>вишивання виробу;</p> <p>обробка краю виробу;</p> <p>остаточна обробка виробу.</p> <p>Догляд за вишитими виробами (прання, підкрохмалювання, прасування та його особливості)</p>	<p>гладі;</p> <p>зображує графічно лічильні техніки вишивання;</p> <p>характеризує особливості інструментів і пристосувань для вишивання;</p> <p>підготовляє матеріали, інструменти та пристосування для вишивання;</p> <p>виконує вишивальні шви «штапівка», «козлик», «оксамитовий», «хрестик», «качалочки», «гладь»;</p> <p>вибирає візерунок для вишивання;</p> <p>підбирає тканину, нитки, інструменти, пристосування для вишивання;</p> <p>визначає місце розташування візерунка на виробі, послідовність виготовлення вишитого виробу та спосіб обробки краю виробу;</p> <p>дотримується технологічної послідовності виготовлення вишитого виробу;</p> <p>підготовляє матеріали, інструменти й пристосування для виготовлення виробу;</p> <p>переносить візерунок вишивки на тканину;</p> <p>вишиває виріб із дотриманням безпечних прийомів праці;</p> <p>обробляє краї виробу;</p> <p>здійснює остаточну обробку вишитого виробу;</p> <p>називає правила догляду за вишитими виробами;</p> <p>пояснює особливості волого-теплової обробки вишитого виробу.</p> <p>Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Ознайомлення з професіями: мистецтвознавець, стиліст, дизайнер вишивки, вишивальник ручної і машинної вишивки тощо</p>	
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: серветка, закладка, картина, панно, комір тощо</p>	
<p>3.</p>	<p>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>
<p>Тема 3.1. Машини і механізми. Швейна машина</p> <p>Поняття про механізми і машини, їх призначення. Механізми передавання і перетворення руху. Ведуча і ведена деталі в механізмі. Передавальне число.</p> <p>Види з'єднань деталей: рухомі й нерухомі, рознімні й не рознімні</p>	<p>Учениця: називає види машин, механізмів; пояснює принцип дії швейної машини; характеризує механізми для передачі обертального руху; розрізняє типові та спеціальні деталі, види з'єднань.</p> <p>Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>

	Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод комбінування. Інформаційні джерела. Пошук інформації (за варіативним модулем)	Учениця: характеризує метод комбінування; називає інформаційні джерела; виконує пошук інформації; застосовує метод комбінування. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.
4.	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	
	Тема 4.1. Гігієна житла Значення гігієни житла в житті родини. Прибирання житла. Послідовність дій під час прибирання житла. Миючі засоби та інструменти для прибирання житла. Догляд за меблями (м'якими та корпусними). Засоби для чищення м'яких меблів і догляду за корпусними меблями. Особливості догляду за побутовою відеотехнікою, скляними та дзеркальними поверхнями. Побутова техніка для прибирання житла (пилосос, парові швабри, миючі пилососи, парогенератори тощо). Особливості користування побутовою технікою для прибирання житла	Учениця: характеризує значення гігієни житла; визначає послідовність дій під час прибирання житла; називає інструменти, побутову техніку й миючі засоби для прибирання житла; визначає засоби для догляду за побутовою відеотехнікою; читає паспортні дані побутової техніки. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.

7 клас (3 год. на тиждень)
Трудове навчання (хлопці)

Технологія виготовлення виробів із деревини

Тематичний план

№ п/п	Розділ і тема	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	63
1.	Розділ 1. Основи матеріалознавства	(10)
	Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Деревина	5
	Тема 1.2. Властивості деревини. Добір матеріалу для виготовлення виробу	5
2.	Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із деревини	(39)
	Тема 2.1. Елементи графічної грамоти	4
	Тема 2.2. Процес розмічання заготовки	4
	Тема 2.3. Процес пиляння деревини	4
	Тема 2.4. Процес стругання деревини	8
	Тема 2.5. Процес розмічання шипового з'єднання	4
	Тема 2.6. Процес виготовлення шипового з'єднання	8

	Тема 2.7. Підготовка до оздоблення та оздоблення виробу	7
3.	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	(10)
	Тема 3.1. Сучасні методи обробки деревини	5
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
4.	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	(4)
	Тема 4.1. Основи технології малярних робіт	4
	Варіативна складова	38
5.	Варіативний модуль	38
6.	Резерв часу	4
	Разом	105

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Розділ 1. Основи матеріалознавства	
	Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Деревина Деревина як конструкційний матеріал. Піломатеріали, способи отримання. Їх види та призначення	Учень: характеризує деревину як конструкційний матеріал; називає види піломатеріалів. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.
	Тема 1.2. Властивості деревини. Вибір матеріалу для виготовлення виробу Вплив вологості, механічних і технологічних властивостей на вибір деревини для виготовлення виробів. Дефекти деревини. Вибір деревини для виготовлення виробу	Учень: характеризує властивості деревини; називає дефекти деревини; вибирає деревину для виготовлення виробу з урахуванням вимог до деревних матеріалів. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови
2.	Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із деревини	
	Тема 2.1. Елементи графічної грамоти Поняття про проєціювання. Вигляди виробів на кресленні. Виконання графічного зображення обраного об'єкта праці	Учень: пояснює поняття проєціювання; обґрунтовує необхідність та достатність виглядів виробу на кресленні; виконує графічне зображення виробу. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.
	Тема 2.2. Процес розмічання заготовки Послідовність виготовлення виробу. Інструменти для розмічання (єрунок, малка, рейсмус, нутромір). Прийоми вимірювання заготовок із піломатеріалів та їх розмічання. Припуски на обробку піломатеріалів. Економне використання матеріалів	Учень: здійснює підготовку заготовки до роботи; називає інструменти для розмічання; виконує розмічання заготовок із деревини. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови

<p>Тема 2.3. Процес пиляння деревини Інструменти для пиляння деревини. Будова ножівки. Форма зубців ножівки. Розведення та заточування зубців. Пиляння вздовж і впоперек волокон. Припуски на пиляння. Прийоми запилювання. Стусло та його застосування</p>	<p>Учень: <i>підбирає</i> ножівки для різних видів пиляння; <i>виконує</i> запилювання та пиляння; <i>дотримується</i> припусків для пиляння. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови</p>
<p>Тема 2.4. Процес стругання деревини Технологічний процес стругання деревини. Поняття про утворення стружки. Інструменти для стругання (рубанок, шерхебель). Підготовка рубанка до роботи. Прийоми стругання фаски, крайки, пласті. Перевірка якості стругання (на просвіт)</p>	<p>Учень: <i>розрізняє</i> та <i>називає</i> інструменти для стругання; <i>готує</i> рубанок до роботи; <i>виконує</i> і <i>дотримується</i> прийомів стругання; <i>перевіряє</i> якість стругання. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Тема 2.5. Процес розмічання шипового з'єднання Види з'єднань. Шипові з'єднання. Розмічання шипового з'єднання. Послідовність виготовлення одинарного шипового з'єднання</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> види шипових з'єднань; <i>розраховує</i> шипове з'єднання; <i>виконує</i> розмічання шипових з'єднань. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Тема 2.6. Процес виготовлення шипового з'єднання Запилювання. Довбання деревини. Долота і стамески, їх призначення. Глухі та наскрізні отвори. Прийоми роботи столярним інструментом під час виготовлення шипових з'єднань. Припасування елементів шипового з'єднання. Затискні пристрої: струбцини, гвинтовий прес, їх використання в столярній справі</p>	<p>Учень: <i>називає</i> послідовність виконання одинарного шипового з'єднання; <i>виконує</i> технологічні операції виготовлення шипового з'єднання з дотриманням прийомів безпечної праці. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Тема 2.7. Технологія підготовки до оздоблення та оздоблення виробу Призначення оздоблення виробів із деревини. Види оздоблення виробів із деревини. Підготовка поверхонь виробу до оздоблення. Шліфувальні матеріали. Матеріали для оздоблення. Прийоми оздоблення виробів із деревини. Догляд за виробами з деревини</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> види оздоблення виробів із деревини; <i>вибирає</i> вид оздоблення; <i>виконує</i> підготовку поверхонь виробу до оздоблення; <i>оздоблює</i> виріб; <i>пояснює</i> правила догляду за виробами з деревних матеріалів. Вчитель: <i>пояснює</i> матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Ознайомлення з професіями: столяра, тесляра тощо</p>	
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: підставки під квіти, книжки, інструменти для шкільної майстерні, предмети ужиткового призначення тощо</p>	

3.	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	
	<p>Тема 3.1. Сучасні методи обробки деревини Відомості про сучасні методи (верстат лазерного гравіювання, токарний верстат) і прийоми обробки деревини. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії. Поняття про безвідходне виробництво в сучасній деревообробній промисловості</p>	<p>Учень: називає сучасні методи і прийоми обробки деревини; називає переваги електрифікованих знарядь праці; пояснює безвідходне виробництво в деревообробній промисловості. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
	<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод фокальних об'єктів. Моделі-аналоги. Виявлення найкращих ознак у кожному зразку. Складання опису виробів, як виду проектної документації. Вимоги до виробу (за варіативним модулем)</p>	<p>Учень: характеризує метод фокальних об'єктів; визначає моделі-аналоги виробів; найкращі ознаки в зразках виробів-аналогів; складає опис виробів; визначає вимоги до виробу. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
4.	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	
	<p>Тема 4.1. Основи технології малярних робіт Малярні роботи. Матеріали (фарби, лаки) та інструменти (валики, кисті, шпателя) для малярних робіт. Технологія виконання малярних робіт</p>	<p>Учень: характеризує матеріали й інструменти для малярних робіт; обґрунтовує необхідність застосування ґрунтовок; називає інструменти для малярних робіт; визначає технологію виконання малярних робіт; підбирає види фарб для різних типів поверхонь. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови</p>

**7 клас (3 год. на тиждень)
Трудове навчання (дівчата)**

Технологія виготовлення виробів, в'язаних гачком

Тематичний план

№ п/п	Розділ і тема	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	63
1.	Розділ 1. Основи матеріалознавства	(8)
	Тема 1.1. Матеріали природного (тваринного) походження та їх властивості	8
2.	Розділ 2. Технологія в'язання виробів гачком	(39)
	Тема 2.1. В'язання гачком як вид декоративно-ужиткового	6

	мистецтва	
	Тема 2.2. Процес виготовлення виробу, в'язаного гачком	25
	Тема 2.3. Оздоблення в'язаних виробів. Догляд за в'язаними виробами	8
3.	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	(12)
	Тема 3.1. Швейна машина. Робота на швейній машині	8
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	4
4.	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	(4)
	Тема 4.1. Основи технології малярних робіт	4
	Варіативна складова	38
5.	Варіативний модуль	38
6.	Резерв часу	4
	Разом:	105

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Розділ 1. Основи матеріалознавства	
	Тема 1.1. Матеріали природного (тваринного) походження та їх властивості Види матеріалів природного (тваринного) походження. Короткі відомості про волокна тваринного походження (шовк, вовна), способи їх отримання та використання. Властивості матеріалів із волокон тваринного походження (пряжа, нитки, тканини): механічні, гігієнічні, оптичні, технологічні, фізичні.	Учениця: розрізняє види натуральних матеріалів; характеризує властивості матеріалів із волокон тваринного походження; досліджує властивості матеріалів із волокон тваринного походження; пояснює способи отримання матеріалів тваринного походження, їх вплив на здоров'я людини та навколишнє середовище. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.
2.	Розділ 2. Технологія в'язання виробів гачком	
	Тема 2.1. В'язання гачком як вид декоративно-ужиткового мистецтва Короткі історичні відомості про в'язання гачком. Види виробів, в'язаних гачком. Матеріали, інструменти та пристосування для в'язання. Будова гачка. Вибір гачків і пряжі (ниток). Види візерунків (щільні, ажурні, філейні)	Учениця: розпізнає і називає види виробів, в'язаних гачком; називає і характеризує матеріали та інструменти для в'язання гачком; розрізняє види візерунків; підбирає гачок і нитки (пряжу) для в'язання. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.
	Тема 2.2. Процес виготовлення виробу, в'язаного гачком Прийоми роботи гачком. Основні елементи в'язання гачком: початкова петля, повітряна петля, ланцюжок, півстовпчик, стовпчик,	Учениця: виконує основні елементи в'язання гачком; читає та записує нескладні схеми для в'язання гачком;

<p>стовпчик із накидом, їх умовні позначення на схемах для в'язання. Вибір виробу та пряжі (ниток) для його виготовлення, схеми для в'язання, інструментів. Способи виконання в'язаного полотна гачком (по спіралі, по колу, пряме в'язання, в'язання мотивами). Способи з'єднання деталей виробу між собою (за необхідності)</p>	<p><i>вибирає та обґрунтовує</i> виріб, пряжу, схему для в'язання, інструменти, спосіб виконання плетеного полотна; <i>характеризує</i> особливості виконання різних способів в'язання гачком; <i>виготовляє</i> виріб гачком, дотримуючись безпечних прийомів праці. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Тема 2.3. Оздоблення в'язаних виробів. Догляд за в'язаними виробами Види оздоблення виробів, в'язаних гачком. Вибір виду та оздоблення виробу. Остаточна обробка в'язаного виробу. Догляд за в'язаними виробами із натуральних матеріалів (прання, підкромальювання, сушіння, прасування)</p>	<p>Учениця: <i>характеризує</i> сучасні види оздоблення в'язаних виробів; <i>вибирає та обґрунтовує</i> вид оздоблення в'язаного виробу; <i>оздоблює</i> виріб; <i>виконує</i> остаточну обробку; <i>характеризує</i> особливості догляду за в'язаними виробами. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Ознайомлення з професіями: в'язальниця гачком</p>	
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: серветка, килимок, шарф, шапочка, шкарпетки, косметичка, іграшки, гаманець, прикраси, чохол для мобільного, чохол для окулярів, топ тощо</p>	
3.	<p>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>
<p>Тема 3.1. Швейна машина. Робота на швейній машині Будова швейної машини. Правила керування швейною машиною. Робота на швейній машині. Побутові швейні машини з різними видами приводів</p>	<p>Учениця: <i>називає</i> основні частини швейної машини; приводи швейних машин; <i>дотримується</i> безпечних прийомів керування швейною машиною. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод фокальних об'єктів. Моделі-аналоги. Виявлення найкращих ознак у кожному зразку. Складання опису виробів, як виду проектної документації. Вимоги до виробу (за варіативним модулем)</p>	<p>Учениця: <i>характеризує</i> метод фокальних об'єктів; <i>визначає</i> моделі-аналоги виробів; найкращі ознаки у зразках виробів-аналогів; <i>складає</i> опис виробів; <i>визначає</i> вимоги до виробу Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
4.	<p>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</p>
<p>Тема 4.1. Основи технології малярних робіт Малярні роботи. Матеріали (фарби, лаки) та інструменти (валики, кисті, шпателя) для</p>	<p>Учениця: <i>характеризує</i> матеріали й інструменти для малярних робіт;</p>

малярних робіт. Технологія виконання малярних робіт	<p><i>обґрунтовує</i> необхідність застосування ґрунтовок; <i>називає</i> інструменти для малярних робіт; <i>визначає</i> технологію виконання малярних робіт; <i>підбирає</i> види фарб для різних типів поверхонь. Вчитель: пояснює матеріал з використанням дактильної та жестової мови.</p>
---	---

Корекційно-розвивальна лінія

1. Формування уявлення про конструкційні матеріали.
2. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних та письмових інструкцій.
3. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
4. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
5. Формування та удосконалення конструкторських здібностей і навичок.
6. Розвиток та удосконалення художньо – естетичних здібностей, фантазії, уміння творчо мислити та використовувати матеріали.
7. Робота над формуванням навичок виготовлення виробів із конструкційних матеріалів через їх співвідношення з технологічною документацією.
8. Формування уміння та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
9. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
10. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
11. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
12. Розвиток навичок визначати розміри виробів, добирати необхідний матеріал, робочі і вимірювальні інструменти.
13. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою ручних інструментів і пристосувань.
14. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою обладнання.
15. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
16. Навчання способам отримання та з'єднання деталей.
17. Опанування основами проектної діяльності.
18. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.
19. Формування уявлення про електричний струм та техніку безпеки при користуванні електричними приладами.
20. Сприймання і сполучення різних предметів за функціональним призначенням, розуміння повідомлення.
21. Поповнення та конкретизація словника.
22. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
23. Активізація емоційного розвитку.
24. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в життєдіяльності.
25. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та звітування про виконану роботу.
26. Узагальнення, порівняння різноманітних професій.